

SÖZEL, SAYISAL VE EŞİT AĞIRLIK BÖLÜMLERİNDE OKUYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: SDÜ ÖRNEĞİ

DOI NO: 10.5578/jeas.8992

TAHSİN AKÇAKANAT*

MUHAMMET HAMDİ MÜCEVHER**

İLKER HÜSEYİN ÇARIKÇI***

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, Sözel, Sayısal ve Eşit Ağırlık puan türlerine göre üniversiteye yerleşen öğrencilerin girişimcilik özelliklerinin incelenmesi, girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi ve çeşitli demografik özelliklere göre incelenmesidir. Araştırma Süleyman Demirel Üniversitesinde yapılmış olup, araştırmanın çalışma grubunu üniversitenin Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, İnşaat Mühendisliği, Makine Mühendisliği, İşletme ve İktisat bölümlerinde okuyan toplam 380 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin “yüksek girişimcilik” özelliğine sahip oldukları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra “geldikleri yerleşim birimi”, “kariyer hedefi”, “kendi işini kuran yakının varlığı”, “eğitimi süresince bir işte çalışma durumu”, “eğitimleri süresince gelirlerini karşılama durumu”, “aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi” ve “beklenmedik biçimde sahip olunan bir parayı değerlendirme şekilleri” değişkenleri açısından öğrencilerin girişimcilik eğilimleri anlamlı farklılık göstermektedir. Diğer yandan “üniversiteye yerleştikleri puan türü”, “cinsiyet”, “not ortalaması”, “aile gelir düzeyi” ve “girişimcilik dersi alma” değişkenleri açısından ise öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Üniversite Öğrencisi

Jel Sınıflandırması: L26, I25

137

AN INVESTIGATION ON THE ENTREPRENEURSHIP TENDENCIES AMONG VERBAL, QUANTITATIVE AND EQUALLY WEIGHTED UNDERGRADUATE STUDENTS BASED ON THE DEMOGRAPHIC VARIANCES:

AN EXAMPLE OF SDU

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the entrepreneurship features and to determine entrepreneurship tendencies among verbal, quantitative and equally weighted undergraduate students based on the demographic variances. The research is conducted at Süleyman Demirel University, working group consists of 380 senior students from the departments of Turkish Language and Literature, History, Civil Engineering, Mechanical Engineering, Business Administration and Economics. The results showed that the students have higher entrepreneurship qualifications. Besides, the variances of “the place where they come from”, “career targets”, “having entrepreneur relatives”, “working while studying”, “earning their livings during their study”, “effect of the education on setting up their own business” and “the ways of using the unexpected money” presents significant differences. However, the study showed no significant differences of the students’ entrepreneurship tendencies among the variances such as “the type of scoring for the university placement”, “gender”, “grade point average”, “family income” and “taking entrepreneurship lessons”.

Key Words: Entrepreneurship, Entrepreneurship Tendency, Undergraduate Student

Jel Classification: L26, I25

*Dr. Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. , e-mail: tahsinakcakanat@sdu.edu.tr

**Öğr. Gör. Süleyman Demirel Üniversitesi Uluborlu Selahattin Karasoy Meslek Yüksek Okulu,
e-mail: muhammetmucevher@sdu.edu.tr.

***Prof. Dr. Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, e-mail: ihcarikci@yahoo.com

GİRİŞ

Küreselleşen bir dünyada var olan günümüz işletmelerinin yaşamlarını sürdürebilmeleri ve büyük bir hızla ilerleyen teknolojiye ve acımasızca hüküm süren rekabet koşullarına uyum gösterebilmeleri için ekonomik kalkınma sürecinin en önemli unsurlarından birisi olarak "girişimcilik" kavramının önemi artmaktadır (KELEŞ ve diğ., 2012: 108).

Önemi giderek artan ve ekonomik, sosyal, kültürel, teknolojik, psikolojik, kişilik özellikleri ve demografik unsurların birleşmesiyle ortaya çıkan girişimcilik, bireylerin yüksek bir girişimcilik motivasyonuna ve girişimcilik ruhuna sahip olmaları ve girişimcilik faaliyetlerine isteklilik göstermeleriyle ortaya çıkmaktadır (İŞCAN ve KAYGIN, 2011: 276).

Ekonomi ve işletme alan çalışmalarında girişimcilik, işsizliğin önlenmesinde, ekonomik kalkınmada ve toplumsal yapıda değişim yaşanmasında başlıca faktör olarak görülmektedir. Bu bağlamda girişimcilik potansiyeline sahip bireylerin fark edilmesi ve çalışma hayatına kazandırılması büyük önem taşımaktadır (BOZKURT ve diğ., 2012: 230).

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Girişimcilikle İlgili Temel Kavramlar

Girişimcilikle ilgili kavramları bir bütün olarak anlamak, girişimcilik kavramının anlaşılmasını kolaylaştıracaktır. Aşağıda açıklanan kavramlar girişimcilikle ilgili olmakla birlikte girişimciliği de tanımlayan kavramlardır (MEB KOMİSYONU, 2012: 18-19).

Yaratıcılık: Olmayan bir şeyi hayal edebilme, bir şeyi diğer bireylerden farklı yollarla yapabilme ve yeni fikirler geliştirebilme yeteneğidir.

İcat: Yaratıcılık sürecinin bir sonucu olarak yeni bir kavram ya da fikrin ortaya çıkmasıdır. Hayal gücü kullanılarak yaratıcı ve üretici fikirler geliştirmektir.

Yenilik: Araştırmadan icada, geliştirmeye ve ticarileştirmeye kadar yeni bir ürün veya üretim süreci yaratmaktaki tüm faaliyetler olarak tanımlanmaktadır.

Lider: İşletme amaçlarına ulaşmak için faaliyetlere yön veren ve diğerlerini etkileyen kişidir. Lider; bireyleri ortak hedeflere yönlendirir, hedefleri benimseten, bireyler arası köprüyü oluşturan, dağıtık güç ve bilgiyi bir araya toplayıp sinerji yaratan kişidir.

Yönetici: Lider tarafından geliştirilen, hayal gücü ile vizyona dayanan, yönlendirmeye uygun olarak planlar yapan ve bu planları usullere uygun olarak uygulayan ve öngörülen hedeflere ulaştıran kişidir.

Fırsat: Girişimcilerin yenilikçi, yaratıcı olabilmesi için orijinal "pazar" riskleri ortaya çıkarabilmesi, kaynakları bulabilmesi, işi şansa bırakmayarak bilinçli ve disiplinli bir çaba gösterebilmesidir.

Risk: Kontrol edilemeyen faktörlerin olumsuz sonuçlar doğurması olasılığıdır.

1.2. Girişimci ve Girişimcilik Kavramı

Girişimcilik kavramı Fransızca bir kelime olan ve "bir şey yapmak" anlamına gelen "entreprenre" kelimesinden türemiştir. Girişimcilik kavramı ilk olarak 18. yy'da Richard Cantillon tarafından kullanılmıştır. Literatüre Frank Knight tarafından kazandırılmıştır. 20.yy'a gelindiğinde ise Jean-Baptiste Say ve Joseph Schumpeter'in sosyoloji, psikoloji, ekonomik teori ve ekonomik antropoloji gibi bir çok çalışmalarında yer almıştır (ARIKAN, 2002).

Halk arasında "bir işi yapmak için harekete geçmek, kalkışmak, başlamak" girişim olarak adlandırılırken, bu durum içinde yer alan girişken kişiye ise "girişimci" denilmektedir (AYTAÇ ve İLHAN, 2007: 107).

Girişimci, toplumun ihtiyacı olan ürünleri üretmek, hizmet sunarak veya ticaretini yaparak kazanç sağlamayı hedefleyen ve bu amaçla kendi işini kurmak için harekete geçen ve iş fikrini gerçekleştirmek için çalışmalar yapan ve sonuçta gerekli bilgi-beceri, iş yeri, eleman, makine-donanım ve finansman gibi kaynakları bir araya getirerek, kendi işini kuran kişidir (MEB, 2006: 2).

Bu bağlamda girişimcilik ise, yaşadığımız çevrenin yarattığı fırsatları sezme, o sezgilerden düşler üretme, düşleri projelere dönüş-

türme, projeleri yaşama taşıma ve zenginlik üreterek insan yaşamını kolaylaştırma becerisine sahip olarak risk alma, yenilikleri yakalama, fırsatı değerlendirme ve tüm bunları hayata geçirme sürecidir (MEB KOMİSYONU, 2012: 17).

Girişimcilik geçmişten günümüze, tüm dünyada önemini koruyan ve artıran bir kavramdır. Kişiler, yeni fırsatları yakalamak, kendilerini ifade edebilecek, çalışma hayatlarını esnekleştirecek, ekonomiye katkıda bulunacak ve istihdam sağlayacak yeni işler kurmak isterler. İşte girişimcide, amaçlarına ve hayallerine ulaşmak için risk alıp kendi işini kuran ve sürekliliğini sağlamaya çalışan kişidir (KARABULUT, 2009: 332).

Girişimcilik konusunda çalışmalar incelendiğinde girişimcilik kavramının farklı sözcüklerle açıklanmaya çalışıldığı görülecektir. Bu sözcükleri şu şekilde sıralamak mümkündür (BAŞAR ve diğ., 2013: 4):

1. Başlatma/bulma/yaratma
2. Yeni işletme
3. Yenilik/yeni ürünler/yeni Pazar
4. Fırsatların peşinde koşma
5. Risk alma/risk yönetimi/belirsizlik
6. Kâr arzusu/kişisel fayda
7. Üretim yolları ve kaynaklar
8. Yönetim
9. Değer yaratma
10. Büyüme arzusu
11. Girişim
12. Değişim yaratma
13. Sahiplik
14. Sorumluluk/ Yetki
15. Strateji oluşturma

Yukarıdaki sözcüklerden de anlaşılacağı üzere girişimcilik kavramı hakkında tek bir tanıma ulaşmak mümkün değildir. Bu da göstermektedir ki girişimcilik sürekli olarak değişen bir kavramdır.

Girişimcilik, geri kalmış ekonomilerde yapılanmanın, gelişmekte olan ülkelerde kalkın-

manın, gelişmiş ekonomilerde ise dinamizmin, yeni zenginlik ve refah yaratmanın yapı taşıdır (NAKTİYOK 2004: 11). Bu sebeple girişimcilik günümüzde toplumların gelişmişliğine katkıda bulunan ve ekonomik durumunu gösteren bir kavramdır (İŞCAN ve KAYGIN, 2011: 277).

Girişimciliğin toplumsal kalkınma, istihdam sorununun çözülmesi, toplumsal refahın artırılması, katma değer yaratılması, rekabetin gelişmesi gibi pek çok alanda önemli rolü vardır (ULUYOL, 2013: 353). Bu görevi üstlenen girişimciler bir ülkenin gelişme ve kalkınma gücünün dinamosu görevini üstlenen kişilerdir. Girişimci kavramı değişik mesleklere göre de farklı biçimlerde ifade edilmektedir. Örneğin ekonomistlere göre; üretim unsurlarını oluşturan kaynakları verimli kullanmak şartıyla üretim yapıp sonucunda para kazanan kişi olarak ifade edilmektedir. Bir sanayici, bir iş adamı için girişimci; gözü kara bir yatırımcı, hırslı ve tutkulu bir rakip, bir müşteri veya bir işbirlikçi olarak ifade edilebilir. Bir ticaret adamı için ise; yatırım yapıp, risk alan, rekabet ederek para elde eden kişi olarak tanımlanmaktadır. Bir psikolog için ise; bir şeye sahip olmak, bir şeye ulaşmak, bir şeyi denemek, diğerlerinin elindeki gücü paylaşmayı arzu eden yüksek motivasyonlu kişiler girişimcidirler (HISRICH ve PETERS 1988; Akt. YILMAZ ve SÜMBÜL 2009: 196).

Girişimciliğin temelinde; yenilik getirme, risk alma ve proaktif olma olmak üzere üç anahtar öge bulunduğunu söyleyebiliriz. Bu anahtar öğeleri kısaca aşağıdaki gibi tanımlayabiliriz (BÖRÜ, 2006: 3):

Yenilikçilik; sorunlara ve ihtiyaçlara yaratıcı, alışılmamış ve farklı çözümler aranmasını ifade eder. Bu çözümler yeni ürün ve hizmetlerde olduğu gibi, yeni teknoloji ve süreçlerin izlerini taşımaktadır.

Risk alma; makul bir başarısızlık maliyeti oluşma ihtimali olan fırsatlara önemli seviyede kaynak aktarılmasını ifade etmektedir. Bu tür riskler makul seviyededir ve hesaplanmıştır.

Proaktiflik ise; amaca ulaşmada her ne gerekiyorsa yapılmasını ifade etmektedir. Bu ba-

şarısızlığa karşı azim, uyumluluk ve istek gerektirmektedir.

Girişimciliğe etki eden faktörleri ise şu şekilde sıralayabiliriz (HISRICH ve PETERS 1995; Akt. KONAKLIOĞLU ve KIZANLIKLI 2011: 75):

Aile Faktörü: Ailenin girişimci olması ve özellikle de babanın kendi işine sahip olması, gençlerde girişimciliği tetikleyen önemli bir unsur olmaktadır.

Eğitim Faktörü: Yeni bir girişimde bulunmanın ve yeni işi kurarken karşılaşılan problemlerin üstesinden gelmenin formel eğitim ile yakından ilişkisi vardır. Girişimciler, finans, stratejik planlama, pazarlama ve yönetim alanlarında eğitime ihtiyaç duyarlar.

Bireysel Değerler Faktörü: Kişinin riske karşı toleransı, risk alma eğilimi, başarı ihtiyacı, kontrol odağı, belirsizlikle başa çıkabilmesi, yenilikçi kafa yapısı ve kendine güven duyması gibi kişisel değerler girişimcilik eğilimini etkileyen bir faktördür.

Yaş Faktörü: Yaş aralıklarının girişimcilik eğilimi ile ilişkili olduğu, genç ve orta yaşta kişilerin yeni iş kurma heveslerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tecrübesi Faktörü: Mesleki deneyim kişiye yeni yapacağı işte olumlu ve olumsuz unsurları önceden fark etme olanağı tanımakta ve önsezi geliştirebilmesine yardımcı olmaktadır.

Rol Modelleri: Bireyin ailesi, yakınları, arkadaşları veya kendine örnek aldığı diğer girişimci kişiler rol model olmakla beraber kişiye iş konusunda destek olabilmektedir.

2. METODOLOJİ

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Bu araştırmanın temel amacı, Sözel, Sayısal ve Eşit Ağırlık puan türlerine göre üniversiteye yerleşen öğrencilerin girişimcilik özelliklerinin incelenmesi, girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi ve çeşitli demografik özelliklere göre karşılaştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda sayısal puan türünü temsil eden MF-4, sözel puan türünü temsil eden TS-2 ve eşit ağırlık puan türünü temsil eden TM-1 puanları ele alınarak kapsam belirlenmiştir. Neticede araştırmanın kapsamı Süleyman Demirel

Üniversitesi'nde öğrenim gören İnşaat Mühendisliği (MF-4), Makine Mühendisliği (MF-4), Türk Dili ve Edebiyatı (TS-2), Tarih (TS-2), İşletme (TM-1) ve İktisat (TM-1) bölümleri 4. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Fakültesinde öğrenim gören İnşaat ve Makine Mühendisliği bölümleri 4. sınıf öğrencileri, Fen Edebiyat Fakültesinde öğrenim gören Türk Dili ve Edebiyatı ve Tarih bölümleri 4. sınıf öğrencileri, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören İşletme ve İktisat bölümleri 4. sınıf öğrencileridir. Adı geçen bölümlerin sadece 4. Sınıf öğrencilerinin evreni oluşturmasının sebebi, bu öğrencilerin eğitim hayatlarını artık tamamlamış ve iş hayatına hazır hale gelmiş olmalarından kaynaklanmıştır. Araştırmanın evreni 1781 öğrenciden oluşmakta olup kotalı örnekleme yöntemi ile evrenden 380 öğrenci çekilmiştir. Örneklem seçiminde hem bölüm hem de cinsiyet değişkenlerine göre kota alma yoluna gidilmiştir. Örneklemenin bölümlere ve cinsiyete göre dağılımı aşağıda Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Bölüm ve Cinsiyetlere Göre Örneklemenin Dağılımı

Bölümler	Kadın	Erkek	Toplam
İnşaat Müh.	15	57	72
Makine Müh.	16	68	84
Türk Dili ve Edeb.	36	14	50
Tarih	20	24	44
İşletme	33	36	69
İktisat	40	21	61
Toplam	160	220	380

2.3. Araştırmanın Kısıtları

Araştırma, 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Süleyman Demirel Üniversitesi'nde altı bölümde okuyan dördüncü sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. Zaman kısıtı ve maddi olanakların yetersizliği sebebi ile üniversite genelinde öğrenim gören tüm sayısal, sözel ve eşit ağırlık bölümleri öğrencileri evrene dâhil edilememiştir. Dolayısı ile çalışmanın sonuçları tüm üniversite öğrencilerine genellenemez. Yine anketi cevaplayan öğrencilerinin gerekli özeni göstermeyip araştırma sonuçla-

rını etkilemesi olasılığı da her zaman geçerli bir kısıt olarak karşımızda durmaktadır.

2.4. Araştırmanın Dayandığı Hipotezler

Araştırmada aşağıda gösterilmiş olan 13 adet hipotezin test edilmesine çalışılacaktır.

H₁: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, üniversite giriş puan türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₂: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, okudukları bölüme göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₃: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₄: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri üniversiteye başlayana kadar yaşamlarını geçirdikleri bölge türüne göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₅: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, kariyer hedeflerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₆: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, ailelerinde kendi işini kuran birinci derece yakını olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₇: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, girişimcilik dersi alma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₈: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, eğitimleri süresince bir işte çalışma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₉: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, eğitimleri sırasında gelirlerini karşılama şekillerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₁₀: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, bölümde aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi olup olmadığına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₁₁: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, beklenmedik biçimde sahip olunan 500.000 TL'yi değerlendirme şekillerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₁₂: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri puanları ile not ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

H₁₃: Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri puanları ile ailelerinin gelir düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

2.5. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada survey araştırması yöntemlerinden biri olan anket yöntemi kullanılmıştır. Anket çalışmaları, temel survey araçlarından birisidir (Sevinç 2011: 252). Anketler, en etkili araştırma yöntemlerinden olup, sosyal bilimler alanlarında yoğun olarak kullanılmaktadır. Kısa sürede yapılabilmesi, maliyetinin düşük olması, geniş kitlelere ulaşılabilmesi ve yapılmasının kolay olması birçok araştırmacının anket yöntemini seçmesinde etkili olmaktadır (Sevinç 2011: 270).

Araştırmada kullanılan anket formu iki bölümden oluşmakta olup, ilk bölümde Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen ve 36 ifadeden oluşan "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği" kullanılmıştır. İkinci bölümde ise araştırmacılar tarafından literatür taraması sonucunda hazırlanan demografik nitelikli 16 soruya yer verilmiştir. Anketin ilk bölümünde ölçeklendirme yöntemi olarak eşit aralıklı 5'li likert tipi ölçek kullanılmıştır. Buna göre ankete cevap verenlerin ifadelerine katılma düzeyleri, 1= Kesinlikle Katılmıyorum, 2= Büyük Oranda Katılmıyorum, 3= Kısmen Katılıyorum, 4= Büyük Oranda Katılıyorum, 5= Kesinlikle Katılıyorum şeklinde ölçeklendirilmiştir. Öğrencilerin girişimcilik seviyelerinin puanlanmasında ve değerlendirilmesinde yine Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından belirlenen ve aşağıda Tablo 2'de gösterilen kriterler temel alınmıştır.

Tablo 2: Girişimcilik Puanlarının Değerlendirilmesi

Puan	Girişimcilik Seviyesi
36-64	Çok düşük girişimcilik
65-92	Düşük girişimcilik
93-123	Orta düzeyde girişimcilik
124-151	Yüksek girişimcilik
152-180	Çok yüksek girişimcilik

Anket çalışması 5 Mayıs 2014- 23 Mayıs 2014 tarihleri arasında bizzat araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Örnekleme yer alan bölümlerde derse giren öğretim üyeleri ile bir hafta öncesinden görüşülmüş ve izin alınmak

suretiyle anketler öğrencilere uygulanmıştır. Anketler çalışması yapılırken sınıfta bulunan öğrencilere araştırmanın amacı kısaca anlatılmış ve gönüllü olan öğrencilere anketler uygulanmıştır.

Veri toplama aracından elde edilen verilerin analizinde SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences) 16.0 paket programından yararlanılmıştır. Araştırmanın hipotezlerini test etmeden önce, verilerin Kolmogorov-Smirnov testine dayalı olarak normallik analizleri yapılmıştır. Analiz neticesinde verilerin normal dağılıma uymadığı tespit edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uymaması sebebi ile çalışmada parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Verilerin analizinde, bağımsız ikiden çok grup arasında fark olup olmadığını karşılaştırırken Kruskal-Wallis H testi, iki grup arasında fark olup olmadığını karşılaştırırken Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Kruskal-Wallis H testi sonucunda gruplar arasında anlamlı bir fark bulunması durumunda, farklılığın kaynağını tespit etmek için ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkileri test etmek için ise korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırma kapsamında ayrıca öğrencilerin demografik özellikleri; aritmetik ortalama, standart sap-

ma, frekans ve yüzde dağılımı gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir. Araştırmada tüm bulgular %95 güven aralığında, $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

2.6. Veri Toplama Aracının Güvenilirliği

Veri toplama aracının güvenilirliği, alpha değeri temel alınarak Cronbach Alpha katsayısı hesaplanarak sınımlanmıştır. Bu araştırmada kullanılan ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı 0.94 olarak çıkmıştır. Ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olabilmesi için, Cronbach Alpha katsayısının 0.80 ve üzeri olması gerekmektedir (Kayış, 2010: 405). Görüldüğü üzere katsayı kabul edilebilir sınırların üzerindedir. Bu da göstermektedir ki anketteki sorular tutarlı ve güvenilir bir nitelik taşımaktadır.

3. ARAŞTIRMA BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu ana başlık altında çalışmada ulaşılan bulguların açıklanmasına çalışılacaktır. Öncelikle demografik değişkenlere ait tanımlayıcı istatistikî bilgilere yer verilecektir. Ardından hipotez testi sonuçlarına değinilecektir.

3.1. Demografik Değişkenlere Ait Tanımlayıcı İstatistikî Veriler

Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik veriler Tablo 3’de gösterilmektedir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bağımsız Değişkenler	N	%
Cinsiyet		
Kadın	160	42,1
Erkek	220	57,9
Yaş		
20-22 yaş arası	112	29,5
23 yaş	132	34,7
24 yaş ve üzeri	136	35,8
Aile Gelir Düzeyi		
0-2499 TL arası	172	45,3
2500 TL ve üzeri	189	49,7
Yanıtlamayan	19	5,0
Not Ortalaması		
2,5 ve altı	186	48,9
2,51 ve üzeri	182	47,9
Yanıtlamayan	12	3,2
Kendi işini Kuran 1. Derece Yakının Varlığı		
Var	166	43,7
Yok	213	56,1
Yanıtlamayan	1	0,2
Girişimcilik Dersi Alma Durumu		
Alan	124	32,6
Almayan	256	67,4
Eğitimi Süresince Gelirini Karşılama Durumu		
Aileden	136	35,8
Burslardan	18	4,7
Aile ve Burslardan	152	40,0
Çalışarak	14	3,7
Çalışarak ve Aileden	60	15,8
Eğitimi Süresince Bir İşte Çalışma Durumu		
Çalışan	100	26,3
Çalışmayan	180	47,4
Dönem Dönem	100	26,3
Yaşadıkları Yerleşim Yeri		
İl	229	60,3
İlçe	124	32,6
Köy	27	7,1
Aldıkları Eğitimin Kendi İşini Kurmaya Etkisi		
Evet	109	28,7
Hayır	116	30,5
Kısmen	155	40,8
Kariyer Hedefi		
Kendi İşimi Kurmak	68	17,9
Özel Sektörde Çalışmak	116	30,5
Kamuda A Sınıfı Memur Olarak Çalışmak	101	26,6
Kamuda Düz Memur Olarak Çalışmak	27	7,1
Akademisyen Olmak	49	12,9
Diğer	17	4,5
Yanıtlamayan	2	0,5
500.000 TL’yi Değerlendirme Durumu		
Kendi İşimi Kurardım	181	47,6
Bankaya Yatırdım	36	9,5
Borsaya Yatırdım	6	1,6
Gayrimenkul Satın Alırdım	121	31,8
Diğer	36	9,5
TOPLAM	380	100.00

Araştırmaya katılan öğrencilere ilişkin demografik verileri içeren Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların %57,9'unun erkek, %42,1'inin kadın olduğu görülmektedir. Yaş dağılımına bakıldığında öğrencilerin %34,7'sinin 23 yaşında olduğu, 24 yaş ve üzeri grupta bulunan öğrencilerin ise %35,8'lik bir oranda oldukları tespit edilmiştir. Öğrenci ailelerinin gelir düzeyi ortalaması 2.794 TL olarak bulunmuştur. 2.500 TL ve üzeri gelire sahip olanların oranı %49,7'dir. Tablo 3'de not ortalamalarının dağılımına bakıldığında 2,51 ve üzeri ortalamaya sahip öğrenci oranının %47,9 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Öğrencilerin genel not ortalaması 2,52 düzeyinde gerçekleşmiştir. Kendi işini kuran 1. derece yakının varlığı hususu incelendiğinde öğrencilerin %43,7'sinin anne, baba ya da kardeşlerinden birisinin kendi işinin sahibi olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin yalnızca %32,6'lık kısmı öğrenim hayatları boyunca girişimcilikle ilgili bir ders almıştır. Tablo 3'de öğrenim hayatları boyunca öğrencilerin gelirlerini nasıl karşıladıkları ile ilgili dağılıma göz atıldığında, öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%75,8) gelirlerini aileden veya aile ve burslardan birlikte karşıladığı görülmektedir. Sadece çalışarak gelirini elde eden öğrenci oranı %3,7'dir. Eğitimleri süresince bir işte çalışan öğrenci oranı ise %26,3 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin %47,4'ü eğitimi süresince bir işte çalışmadığını beyan etmiştir. Öğrencilerin üniversiteye gelene kadar yaşamlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yerleşim yeri %60,3'lük yüzdeyle il olarak tespit edilmiştir. İl'i %32,6 oranıyla ilçe takip etmektedir. Öğrencilerin sadece %28,7'lik kısmı aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmada etkili olacağını düşünmektedir. Kısmen etkili olacağını düşünen öğrenci oranı ise %40,8'dir. Öğrencilere okulu bitirdikten sonra ne iş yapmak istiyorsunuz diye sorulduğunda öğrencilerin sadece %17,9'u kendi işini kurmak istediğinden bahsetmiş, çoğunluğu özel sektörde çalışmak (%30,5) ve kamuda a sınıfı memur olarak çalışmak (%26,6) şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 3'de son olarak beklenmedik bir biçimde 500.000 TL'ye sahip olmaları halinde parayı

ne şekilde değerlendireceklerine ilişkin veriyer yer verilmiştir. Buna göre öğrencilerin %47,6'lık kısmı kendi işini kuracağını ifade etmiştir. Yine öğrencilerin %31,8'lik kısmı da gayrimenkul satın alacağını belirtmiştir.

3.2. Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerine Ait İstatistikî Veriler

Araştırmaya katılan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini belirleyen ölçekten aldıkları toplam puanların ortalaması ve genel ortalamaları aşağıda Tablo 4'de gösterilmektedir.

Tablo 4: Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerine Ait Ortalamalar

N	Aritmetik Ortalama	Toplam SS	Genel Ortalama	SS
380	135,96	1,055	3,88	0,030

Tablo 4 incelendiğinde Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencileri 135,96±1,05 puan elde etmiş ve dolayısıyla "yüksek girişimcilik" özelliği (124-151 arası) göstermiştir. Girişimcilik için bütün sorulara verilen cevapların genel ortalaması ise 3,88±0,03 olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini belirleyen ölçekten aldıkları puanlara göre belirlenen girişimcilik düzeylerinin dağılımı Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 5: Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerine Ait Puanların Dağılımı

Girişimcilik Düzeyi	N	%
Çok Düşük	3	0,8
Düşük	12	3,2
Orta	64	16,8
Yüksek	215	56,6
Çok Yüksek	86	22,6
Toplam	380	100,00

Tablo 5'e göre öğrencilerin %22,6'sı çok yüksek düzeyde girişimci, %56,6'sı yüksek düzeyde girişimci, %16,8'i orta düzeyde girişimci, %3,2'si düşük düzeyde girişimci iken çok düşük düzeyde girişimci özelliği olan öğrenci oranı ise sadece %0,8 olarak tespit edilmiştir.

3.3. Hipotez Testlerine Ait İstatistikî Veriler

Araştırmada test edilen 11 adet hipoteze ilişkin anlamlılık testi sonuçları aşağıda Tablo 6 yardımıyla gösterilmiştir.

Tablo 6: Test Edilen Hipotezlere İlişkin Anlamlılık Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	N	$\bar{X}$	SS	Test Değerleri		Sonuç
				X^2/Z	p	
Üniversite Giriş Puan Türü						
Sözel	94	3,85	0,06	$X^2= 1,881$	0,391	Red
Sayısal	156	3,85	0,04			
Eşit Ağırlık	130	3,94	0,05			
Bölüm						
Tarih	44	3,97	0,09	$X^2= 7,124$	0,212	Red
Türk Dili ve Edebiyatı	50	3,74	0,09			
İnşaat Mühendisliği	72	3,88	0,05			
Makine Mühendisliği	84	3,82	0,06			
İşletme	69	3,89	0,07			
İktisat	61	3,99	0,07			
Cinsiyet						
Erkek	220	3,91	0,04	$Z= -1,491$	0,136	Red
Kadın	160	3,84	0,04			
Yerleşim Türü						
İl	229	3,84	0,03	$X^2= 15,538$	<0.01	Kabul
İlçe	124	4,01	0,04			
Köy	27	3,62	0,14			
Kariyer Hedefi						
Kendi İşimi Kurmak	68	3,96	0,06	$X^2= 16,746$	0,005	Kabul
Özel Sektörde Çalışmak	116	3,95	0,05			
Kamuda A Sınıfı Memur Olarak Çalışmak	101	3,72	0,06			
Kamuda Düz Memur Olarak Çalışmak	27	3,64	0,11			
Akademisyen Olmak	49	3,99	0,07			
Diğer	17	4,04	0,10			
Kendi İşini Kuran Birinci Derece Yakının Varlığı						
Evet	166	3,96	0,04	$Z= -2,078$	0,038	Kabul
Hayır	213	3,82	0,04			
Girişimcilik Dersi Alma Durumu						
Alan	124	3,94	0,05	$Z= -1,242$	0,214	Red
Almayan	256	3,85	0,03			
Eğitimi Süresince Bir İşte Çalışma Durumu						
Evet	100	3,92	0,06	$X^2= 12,210$	0,002	Kabul
Hayır	180	3,79	0,04			
Dönem Dönem	100	4,00	0,05			
Eğitimleri Sırasında Gelirlerini Karşılama Durumu						
Aileden	136	3,80	0,05	$X^2= 12,319$	0,015	Kabul
Burslardan	18	4,03	0,09			
Aile ve Burslardan	152	3,86	0,04			
Çalışarak	14	3,81	0,21			
Çalışarak ve Aileden	60	4,07	0,06			
Aldıkları Eğitimin Kendi İşlerini Kurmaya Etkisi						
Evet	109	4,00	0,05	$X^2= 11,517$	0,003	Kabul
Hayır	116	3,75	0,05			
Kısmen	155	3,89	0,04			
Beklenmedik Biçimde Sahip Olunan 500.000 TL'yi Değerlendirme Şekilleri						
Kendi İşimi Kurardım	181	3,98	0,04	$X^2= 21,662$	<0.01	Kabul
Bankaya Yatırırdım	36	3,61	0,09			
Borsaya Yatırırdım	6	3,83	0,24			
G. menkul Satın Alırdım	121	3,78	0,05			
Diğer	36	4,01	0,07			

Tablo 6'da görüldüğü üzere öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, üniversiteye gelene kadar yaşamların büyük kısmını geçirdikleri yerleşim yerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir

($X^2=15,538$, $p<0,01$). Bu durumda, "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri üniversiteye başlayana kadar yaşamlarını geçirdikleri bölge türüne göre anlamlı farklılık göstermektedir.*"

(H₄) hipotezi kabul edilmiştir. Yapılan ikili karşılaştırmalarda farkın kaynağı, ilçede ($4,01\pm 0,04$) yaşayan öğrencilerin elde ettikleri puanların il ($3,84\pm 0,03$) ve köyde ($3,62\pm 0,14$) yaşayan öğrencilerin puanından farklılaşmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Yine Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, kariyer hedefi değişkeni açısından da anlamlı bir farklılık göstermektedir ($X^2=16,746$, $p=0,005$). Dolayısıyla "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, kariyer hedeflerine göre anlamlı farklılık göstermektedir*" (H₅) hipotezi kabul edilmiştir. Farkın hangi gruplardan kaynaklandığı incelendiğinde, kendi işini kurmak ($3,96\pm 0,06$) ve özel sektörde çalışmak ($3,95\pm 0,05$) isteyen öğrencilerin puanlarının kamuda A sınıfı memur ($3,72\pm 0,06$) ve kamuda düz memur ($3,64\pm 0,11$) olarak çalışmak isteyen öğrencilerin puanlarından; kamuda A sınıfı memur ($3,72\pm 0,06$) ve kamuda düz memur ($3,64\pm 0,11$) olarak çalışmak isteyen öğrencilerin puanlarının ise akademisyen ($3,99\pm 0,07$) olmak isteyen öğrencilerin puanlarından farklılaşmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Kendi işini kuran 1. derece yakının varlığı açısından öğrencilerin girişimcilik eğilimleri incelendiğinde gruplar arasında yine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($Z=-2,078$, $p=0,038$). Bu durumda "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, ailelerinde kendi işini kuran birinci derece yakını olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir*" (H₆) hipotezi kabul edilmiştir. Kendi işini kuran 1. derece yakını olan öğrencilerin girişimcilik eğilimleri olmayanlara göre daha yüksek gerçekleşmiştir.

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, üniversite eğitimleri sıra-

sında bir işte çalışma değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($X^2=12,210$, $p=0,002$). Bu durumda, "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, eğitimleri süresince bir işte çalışma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir*" (H₈) hipotezi kabul edilmiştir. Farkın hangi gruplardan kaynaklandığı incelendiğinde, dönem dönem bir işte çalışanların puanlarının ($4,00\pm 0,05$) bir işte çalışmayanların puanından ($3,79\pm 0,04$) farklılaşmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Eğitimleri sırasında gelirlerini karşılama değişkeni açısından öğrencilerin girişimcilik eğilimleri incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuş ($X^2=12,319$, $p=0,015$) ve "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, eğitimleri sırasında gelirlerini karşılama şekillerine göre anlamlı farklılık göstermektedir*" (H₉) hipotezi kabul edilmiştir. Yapılan ikili karşılaştırmada farkın, gelirini sadece aileden karşılayan grubun puanının, çalışarak ve aileden karşılayan grubun puanından farklılaşmasından kaynaklandığı bulunmuştur.

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir ($X^2=11,517$, $p=0,003$). Neticede "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, bölümde aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi olup olmadığına göre anlamlı farklılık göstermektedir*" (H₁₀) hipotezi kabul edilmiştir. İkili karşılaştırma neticesinde farkın kaynağı aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi olacağını düşünenlerin puanının ($4,00\pm 0,05$) düşünmeyenlerin puanından ($3,75\pm 0,05$) farklılaşmasından dolayı ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Tablo 6'da son olarak beklenmedik biçimde sahip olunan 500.000 TL'yi değerlendirme şekilleri değişkeni açısından öğrencilerin girişimcilik eğilimleri puanlarının anlamlı biçimde farklılaştığı tespit edilmiştir ($X^2=21,662$, $p<0,01$). Bu durumda "*öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, beklenmedik biçimde sahip olunan 500.000 TL'yi değerlendirme şekillerine göre anlamlı farklılık göstermektedir*" (H₁₁) hipotezi kabul edilmiştir. Farkın kaynağına bakıldığında, kendi işini kurmak isteyenler ve diğer yatırım araçlarını kullanacaklarını ifade edenlerin puanlarının, bankaya yatırırdım

diyenlerin puanından farklılaşmasından kaynaklandığı görülmüştür.

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin; üniversite giriş puan türüne ($X^2=1,881$, $p=0,391$), öğrenim görülen bölüme ($X^2=7,124$, $p=0,212$), cinsiyete ($Z=-1,491$, $p=0,136$) ve öğrenim hayatı boyunca girişimcilik dersi alma durumuna ($Z= -1,242$,
Tablo 7: Test Edilen Hipotezlere İlişkin Korelasyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	Test İstatistikleri	Ortalama	Sonuç
Not Ortalaması	Pearson Correla-	-0,090	Red
	Sig. (2-tailed)	0,083	
	N	368	
Aile Gelir Düzeyi	Pearson Correla-	-0,004	Red
	Sig. (2-tailed)	0,938	
	N	361	

Tablo 7'ye bakıldığında öğrencilerin girişimcilik eğilimi ölçeğinden aldıkları puan ile not ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı olmayan bir ilişki tespit edilmiştir ($r=-0,090$,

$p=0,214$) göre istatistikî açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu durumda H_1 , H_2 , H_3 ve H_7 hipotezleri reddedilmektedir.

Araştırmada test edilen 2 adet hipoteze ilişkin korelasyon analizi sonuçları Tablo 7'de görülebilir.

$p=0,083$). Bu koşullarda “öğrencilerin girişimcilik eğilimleri puanları ile not ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır” (H_{12}) hipotezi reddedilmiştir. Yine Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin girişimcilik eğilimi ölçeğinden aldıkları puan ile ailelerinin gelir düzeyi arasında negatif yönde anlamlı olmayan bir ilişki tespit edilmiş ($r=-0,004$, $p=0,938$) ve “öğrencilerin girişimcilik eğilimleri puanları ile ailelerinin gelir düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır” (H_{13}) hipotezi reddedilmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Literatür incelendiğine üniversite öğrencilerinin girişimcilik yönleri üzerine yapılan pek çok araştırmanın, genellikle İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine odaklandığı ve öğrencilerin almış oldukları eğitimlerin girişimci davranışlarına/girişimciliklerine etkisi/etkileri olup olmadığını, öğrencilerin girişimcilik eğilimini etkileyen faktörleri, anne babanın eğitim durumu, mesleği ve gelir durumu, çevresel etkiler, cinsiyet, yaş gibi demografik faktörlerin öğrencilerin girişimcilik eğilimlerine etkisini ölçme gibi konularda yoğunlaştıkları ve çeşitli sonuçlara ulaştıkları görülmektedir. Bu çalışmada ise literatürdeki diğer çalışmalardan farklı olarak, üniversite öğrencilerinin eğitim gördükleri alanlara göre girişimcilik eğilimlerinin ve özelliklerinin değişim gösterip göstermediğine bakılmıştır. Sözel, sayısal ve eşit ağırlık bölümlerinde okuyan üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ve özellikleri bazı demografik değişkenlere göre karşılaştırılması yapılarak bir farklılaşma olup olmadığına bakılmıştır. Literatürde konu ile ilgili yapılan çalışma ve araştırmaların sonuçlarının yapılan çalışma sonuçları ile karşılaştırılması şöyledir:

Çalışma sonuçlarına göre araştırmaya katılan öğrenciler "yüksek girişimcilik" özelliği göstermektedirler. Benzer sonuçlar Afşar (2007)'ın Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler, Mühendislik, Tıp ve Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören 265 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada da tepsi edilmiştir. Buna göre öğrencilerin girişimcilik özellikleri puan ortalaması 3,70'dir ve bu da öğrencilerin yüksek girişimci özellikler taşıdığını göstermektedir. Erdurur (2012) tarafından Düzce Üniversitesi Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda lisans eğitimi almakta olan 419 öğrenci üzerine yapılan araştırmaya göre, öğrencilerin 3,40 ortalama ile girişimcilik eğilimine sahip oldukları görülmüştür. Gemlik ve Kıracı (2013)'ın Marmara Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümünde okuyan 247 öğrenci üzerinde yaptıkları araştırmada da, öğrencilerin girişimcilik puan ortalamaları 124-151 değerleri arasında tespit edildiğinden yüksek dü-

zeyde girişimci oldukları saptanmıştır. Maya ve arkadaşlarının (2012) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören toplam 306 meslek yüksekokulu öğrencisinde uyguladıkları çalışmada, öğrencilerin girişimcilik puanlarının ortalaması 146,37'dir. Söz konusu puan değerlendirildiğinde, meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin, yüksek girişimcilik düzeyine (124-151 puan) karşılık geldiği görülmektedir. Son olarak Uluyol (2013)'un Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerine yaptığı çalışmada, öğrencilerin 3,87 ortalama ve 136,08 puan ile yüksek girişimcilik düzeyinde (124-151 puan) oldukları sonucu çıkmıştır. Bu sonuçların, araştırma bulguları ile örtüştüğü söylenebilir.

Üniversiteye yerleştikleri puan türüne göre yapılan analizde girişimcilik eğilimleri açısından gruplar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Sözel, sayısal ve eşit ağırlık yeteneğine sahip olan öğrencilerin girişimcilik eğilimleri birbirinden çok az farklılaşmaktadır. Bölüm bazında aynı analiz yapıldığında da bölümler arasında girişimcilik eğilimi yönünden anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır. İktisat (3,99±0,07) ve Tarih (3,97±0,09) bölümleri öğrencileri girişimcilik eğilimi en yüksek olan gruplardır. Literatürde üniversiteye yerleştikleri puan türüne göre girişimcilik eğilimleri ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Cinsiyet değişkeni açısından girişimcilik eğilimleri incelendiğinde, erkek öğrencilerin (3,91±0,04) kızlara (3,84±0,04) nazaran girişimcilik puanlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ancak aradaki fark anlamlı bulunmamıştır. Benzer sonuçlar, Yılmaz ve Sünbül (2009)'ün Selçuk Üniversitesinin farklı bölümlerinde okuyan 474 öğrenci üzerinde yapmış oldukları araştırmada kız ve erkek öğrencilerinin cinsiyete göre girişimcilik özelliklerinin ve seviyelerinin farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Aktürk (2012)'ün Düzce Üniversitesinin lisans ve ön lisans bölümlerinde öğrenim gören 700 öğrenci üzerinde yaptığı araştırma bulgularına göre girişimcilik eğilimlerinin cinsiyet grubuna

göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Afşar (2007) tarafından yapılan çalışmada, girişimcilik özelliklerinden olan “risk alma özelliği” açısından erkekler lehine belirgin bir farklılık görülmekle birlikte diğer girişimcilik özellikleri açısından aynı farklılık tespit edilememiştir. Bilge ve Bal (2012)’in Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksekokulu, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ve Fen-Edebiyat Fakültesinden sadece Matematik Bölümündeki 234 öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmada girişimciliğin alt boyutlarının genelinde erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre ortalamaları daha yüksek ve standart sapmaları ise daha düşük gerçekleşmiştir. Ama cinsiyetin girişimciliğin tüm alt boyutları üzerindeki etkisine bakıldığında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Doğan (2013)’ın İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine bağlı olan ortak bölümlerde öğrenim gören son sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, girişimcilik eğilimini etkileyen faktörlerin çoğunda cinsiyet itibarıyla istatistiksel olarak fark bulunmamıştır. Gemlik ve Kıraç (2013)’ın yaptıkları çalışmada, cinsiyet değişkeni açısından girişimcilik puan ortalamaları incelendiğinde ortalamalar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Literatürde farklı bulgulara da rastlanmıştır. Konaklıoğlu ve Kızanlıkl (2011)’nın Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesinde eğitim görmekte olan 416 üniversite öğrencisi üzerinde yaptığı çalışmada, öğrencilerin girişimcilik eğilimi cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte ve erkek öğrenciler kız öğrencilere kıyasla daha fazla girişimcilik eğilimi göstermektedirler. Negiz ve arkadaşlarının (2009) Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde okuyan 369 öğrenci üzerine uyguladıkları araştırmalarında, öğrencilerin girişimcilik eğiliminin cinsiyet açısından herhangi bir farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha yaratıcı, yenilikçi, risk alabilme ve sosyal statü

kazanma özellikleri bakımından daha çok öne çıktıkları belirlenmiştir. İşcan ve Kaygın (2011)’ın Kafkas Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi son sınıfta okuyan 366 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada erkek öğrencilerin, “başarma ihtiyacı” ve “belirsizliğe karşı tolerans gösterme” konularında kız öğrencilerden anlamlı derecede daha başarılı oldukları görülmüştür. Yine Taysı ve Canbaz (2014)’ın Kırklareli Üniversitesi Babaeski Meslek Yüksekokulundaki 315 ikinci sınıf öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmada, girişimcilik değerleri ortalamaları cinsiyetlere göre kızlarda 139,36 iken erkeklerde 137,74 olarak tespit edilmiştir. Buna göre hem kadınlar hem de erkeklerin “yüksek” girişimcilik düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri geldikleri yerleşim birimi değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaşmaktadır. Buna göre üniversiteye başlayana kadar hayatının büyük kısmını ilçede geçiren öğrencilerin girişimcilik eğilimi diğer gruplara göre daha yüksek bulunmuştur. Yine Korkmaz (2012)’ın Bülent Ecevit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümündeki 297 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada, girişimcilik eğilimlerinden olan öğrencilerin kendine güven ve kontrol odağı faktörlerini algılamaları açısından ilde yaşayanlarla ilçede yaşayanlar arasında önemli bir fark olduğu tespit edilmiştir. Literatürde farklı bulgulara da rastlanmıştır. Örneğin, Taysı ve Canbaz (2014)’ın yaptıkları çalışmada, öğrencilerin yetişme çağında en uzun süre buldukları yer ile girişimcilik düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığı analiz edilmiş ve değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Kariyer hedefleri değişkeni açısından da öğrencilerin girişimcilik eğilimleri anlamlı biçimde farklılık göstermektedir. Ortalamalara bakıldığında kendi işini kurma eğiliminde olan öğrencilerin puanı (3,96±0,06) olarak gerçekleşmiştir. Kamuda düz memur olarak çalışmak isteyen öğrencilerin ortalaması ise (3,64±0,11)’dir. Bu durum yüksek girişimcilik eğilimine sahip olan çalışma grubu açısından normal bir sonuçtur. Fidan ve Çiftçi

(2010)'nin Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde öğrenim gören 1. ve 4. Sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada Sivas'taki öğrencilerin %40,2'si Kayseri'deki öğrencilerin ise %44,4'ü kariyer hedefi olarak "kendi işini kurma" seçeneğini işaretlemişlerdir. Konaklıoğlu ve Kızanlıkl (2011)'nin yaptığı çalışmada da girişimcilik eğiliminin, öğrencilerin çalışmayı hedefledikleri alana göre farklılık gösterdiği görülmüştür. İlgili değişkenlerin ortalamaları göz önüne alındığında özel sektörde çalışmayı hedefleyenler kamu sektöründe çalışmayı hedefleyenlere kıyasla daha fazla girişimcilik eğilimindedir. Literatürde farklı bulgulara da rastlanmıştır. Örneğin Börü (2006)'nın Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde okuyan 480 öğrenci üzerinde yaptığı araştırmada, öğrencilere okulu bitirdikten sonra verilen seçeneklerden hangisini yapmayı istedikleri sorulmuştur. Elde edilen verilerden büyük çoğunluğun (%50,2) özel bir şirkette üst düzey yönetici olmak istediği ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin %29,8'i ise kendi işlerini kurmak istediklerini ifade etmişlerdir. Kamu kesiminde çalışmak isteyenler %8,8 ve üniversitede akademisyen olmak isteyenler %7,3 olarak gerçekleşmiştir.

Literatürde kendi işini kuran bir yakının varlığının girişimcilik eğilimini artırdığı yönünde çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmada da kendi işini kuran birinci derece yakına sahip olan öğrencilerin girişimcilik eğilimleri (3,96±0,04) sahip olmayanlara (3,82±0,04) göre anlamlı biçimde farklılaşmaktadır. Korkmaz (2012)'in yaptığı çalışmada ulaşılan sonuçlara göre; kendine güven, yenilik ve başarıya ihtiyacı boyutlarının ailede girişimci olup olmama durumuna göre oluşturulan öğrenci grupları açısından farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ailesinde girişimci olan öğrenci grubunun girişimciliğe daha yatkın olduğu görülmüştür. Literatürde farklı bulgulara da rastlanmıştır. Konaklıoğlu ve Kızanlıkl (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, anne ya da babanın işletme sahipliği durumuna göre girişimcilik eğilimi aç-

sından gruplar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Girişimcilik dersi alma değişkeni açısından durum incelendiğinde öğrencilerin girişimcilik eğilimleri anlamlı biçimde farklılık göstermemektedir. Girişimcilik dersi alan öğrenciler (3,94±0,05) almayanlara (3,85±0,03) kıyasla daha yüksek girişimcilik eğilimi puanı elde etmiş olmakla beraber aradaki fark anlamlı değildir. Literatür incelendiğinde farklı sonuçlarla da karşılaşmaktadır. Börü (2006) tarafından yapılan çalışmada, girişimcilik özellikleri olan yenilik ve hareket faktörü ile kararlılık ve azim faktörü açısından anlamlı bir farklılığın ortaya çıktığı görülmektedir. Girişimcilik dersi ya da eğitimi almış olanlar her iki faktöre de girişimcilik dersi ya da eğitimi almamış olanlara göre daha çok anlam yüklemektedirler.

Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri eğitimleri süresince bir işte çalışma değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir. Eğitimleri sırasında dönem dönem bir işte çalışan öğrencilerin girişimcilik eğilimi puanları (4,00±0,05) olarak gerçekleşirken bir işte çalışmayanların puanı ise (3,79±0,04) olarak tespit edilmiştir. Konaklıoğlu ve Kızanlıkl (2011)'nin yaptığı çalışmada, iş deneyimi olanlar iş deneyimi olmayanlara göre daha fazla girişimcilik eğilimindedirler ve aradaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır. Aktürk (2012) tarafından yapılan araştırmada, girişimcilik eğilimlerinden eylemsel girişimcilik eğilimlerinin iş deneyimi durumuna göre negatif olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği görülürken, düşünsel girişimcilik eğilimleri ve davranışsal girişimcilik eğilimlerinin iş deneyim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. İşcan ve Kaygın (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, girişimcilik özelliklerinden olan "kendine güven", "yenilik", "kontrol odağı" ve "belirsizliğe karşı tolerans" için daha önce girişimcilik faaliyetinde bulunan veya bulunmayan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Diğer boyutlar için ise daha önce girişimcilik faaliyetinde bulunan veya bulunmayan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar bulunmamaktadır. Literatürde farklı bulgulara da rastlanmıştır.

Örneğin, Keleş ve arkadaşlarının (2012) Bahçeşehir Üniversitesi Meslek Yüksekokulu ve Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli Meslek Yüksekokulundaki 468 öğrenciyi kapsayan çalışmalarında, iş deneyimine sahip olmayan öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin iş deneyimine sahip olanlara göre daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Eğitimleri sırasında gelirlerini karşılama durumu değişkeni açısından analiz yapıldığında da gruplar arasında anlamlı bir farklılık karşımıza çıkmaktadır. Sadece aileden gönderilen para ile geçimini sağlayan öğrencilerin girişimcilik eğilimleri puanı ($3,80 \pm 0,05$) iken hem çalışıp hem de aileden gönderilen para ile geçimini sağlayan grupta girişimcilik eğilimi puanı ($4,07 \pm 0,06$)'ya çıkmaktadır. Benzer sonuç, Korkmaz (2012)'ın yaptığı çalışmada da görülmüştür. Çalışmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin girişimcilik özelliklerinden olan kendine güven, yenilik, risk alma ve belirsizliğe karşı tolerans faktörlerini algılamaları açısından, yaşamlarını

eğilimi puanları ($3,98 \pm 0,04$) olarak gerçekleştirmiştir. Parayı bankaya yatırırdım diyen öğrencilerin girişimcilik eğilimi puanları ise ($3,61 \pm 0,09$) düzeyinde kalmıştır. Fidan ve Çiftçi (2010)'nin yaptıkları çalışmada benzer soruya Sivas'taki öğrencilerin %63,7'si Kayseri'deki öğrencilerin %70'i kendi işimi kurardım cevabını vermişlerdir. Yine Börü (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da, öğrencilere benzer soru sorulmuş ve öğrencilerin %44,8'i kendi işini kurma yönünde tercihte bulunmuştur.

Son olarak çalışmada, öğrencilerin girişimcilik eğilimi ölçeğinden aldıkları puan ile not ortalamaları ve ailelerinin gelir düzeyi arasında negatif yönde anlamlı olmayan bir ilişki tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde benzer sonuçlar görülebilir. Kılıç ve arkadaşlarının (2012) Balıkesir Üniversitesi Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde öğrenim gören 251 öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmada, genel not ortalaması ile girişimcilik faktörleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Afşar (2007)'in gerçekleştirdiği çalışmada da,

çalışarak sürdürenlerle gelirini aile ve burslardan karşılayanlar arasında önemli bir fark olduğu tespit edilmiştir. Bu farka göre çalışan öğrenciler girişimciliğe daha yatkın olarak görülmektedir.

Aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi değişkeni açısından da öğrencilerin girişimcilik eğilimleri anlamlı biçimde farklılık göstermektedir. Ortalamalara bakıldığında, aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi olacağını düşünen öğrencilerin puanı ($4,00 \pm 0,05$) olarak gerçekleşmiştir. Aldıkları eğitimin kendi işlerini kurmaya etkisi olmayacağını düşünen öğrencilerin puanı ise ($3,75 \pm 0,05$) düzeyinde oluşmuştur.

Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri beklemedik biçimde sahip olunan 500.000 TL'yi değerlendirme şekilleri değişkeni açısından yine anlamlı bir farklılık göstermektedir. Burada öğrencilerin büyük bir kısmı (%47,6) kendi işini kuracağından bahsetmiş ve girişimcilik

aile gelir düzeyi farklılığının girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisi incelenmiştir. Sonuçta gelir düzeyi yüksek öğrencilerde, gelir düzeyi düşük öğrencilere göre girişimcilik eğilimi yüksektir, önermesi reddedilmiştir.

Sonuç itibari ile üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin yüksek seviyede olduğu bu çalışma ve benzerlerinde tespit edilmiştir. Öğrencilerin kendilerinde yüksek girişimcilik potansiyeli görmelerine rağmen ülkemizdeki girişimci sayılarına ve özellikle politika yapıcıların girişimciliği özendirme yönündeki çabalarına bakıldığında, nicelik anlamında girişimci eksikliği yaşandığı aşikârdır. Dolayısıyla üniversite öğrencilerinin kendilerinde girişimci nitelikler fark etmelerine rağmen okulu bitirdikten sonra girişimciliğe çeşitli sebeplerle yönelmedikleri düşünülebilir. Bu kapsamda daha sonraki çalışmalarda girişimcilik özelliklerine sahip olduklarını düşünen öğrencilerin niçin girişimciliğe yönelmedikleri hususunda araştırmalar yapılması ekonominin gelişimi açısından ülkeye artı değerler katacaktır.

KAYNAKÇA

- AKTÜRK, Eyüp (2012). “**Üniversite Öğrencilerinin Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerindeki Etkisi: Düzce Üniversitesinde Bir Araştırma**”, (Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce, 2012)
- ARIKAN, Semra (2002). **Girişimcilik**, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- AVŞAR, Mustafa (2007). “**Yüksek Öğretimde Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması: Çukurova Üniversitesi’nde Bir Uygulama**”, (Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2007)
- AYTAÇ, Ömer, İlhan, S (2007). “*Girişimcilik ve Girişimci Kültür: Sosyolojik Bir Perspektif*”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:1, Sayı: 18, s. 101-120.
- BAŞAR, Mehmet, ÜRPER, Y ve TOSUNOĞLU, B T (2013). **Girişimcilik**, Editör: ÜRPER, Yılmaz, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 3002, Açık öğretim Fakültesi Yayını No: 1955, 1. Baskı.
- BİLGE, Hürriyet, BAL, V (2012). “*Girişimcilik Eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt:2, Sayı: 16, s. 131-148.
- BÖRÜ, Deniz (2006). “*Girişimcilik Eğilimi: Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma*”, **Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları**, Yayın No: 21.
- ÇALIŞKAN MAYA, İlknur, UZMAN, E ve IŞIK, H (2012). “*MYO Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Farklı Kaynaklardan Algıladıkları Sosyal Desteğin Yordaması*”, **Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi**, Cilt: 7, Sayı: 1, s. 23-48.
- ÇETİNKAYA BOZKURT, Özlem, KALKAN, A, KOYUNCU, O ve ALPARSLAN, A M (2012). “*Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerinde Nitel Bir Araştırma*”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 1, Sayı:15, s. 229-247.
- DOĞAN, Nilgün (2013). “**Türkiye’de Girişimcilik Eğilimi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma**”, (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2013)
- ERDURUR, Kutbettin (2012). “**Turizm Lisans Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Örneği**”, (Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce, 2012)
- FİDAN, Yahya, ÇİFTÇİ, S (2010). “*Farklı Fakültelerdeki İşletme Öğrencilerinin Girişimcilik Bakışları*”, **Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 4, s. 58-73.
- GEMLİK, Nilay, KIRAC, R (2013). “*Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma*”, **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 1, s. 163-170.
- İŞCAN, Ömer Faruk, KAYGIN, E (2011). “*Potansiyel Girişimciler Olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*”, **Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, Cilt: 3, Sayı: 2, s. 275-286.
- KARABULUT, A. Tuğba (2009). “*Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*”, **Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi**, Cilt: 26, Sayı: 1, s. 331-356.
- KAYIŞ, Aliye (2010). “*Güvenilirlik Analizi*”, içinde, **SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri**, Editör: Şeref Kalaycı, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- KELEŞ, Hatice Necla, ÖZKAN, T K, DOĞANER, M ve ALTUNOĞLU, A E (2012). “*Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*”, **Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi**, Yıl:5 Sayı:9, s. 107-118.

KILIÇ, Recep, KEKLİK, B ve ÇALIŞ, N (2012). "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği", **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 17, Sayı: 2, s. 423-435.

KONAKLIOĞLU, Ece, KIZANLIKLI, M M (2011). "Üniversite Öğrencilerinin Proaktif Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Eğilimleri Arasındaki İlişki", **Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt: 2 , Sayı: 1, s. 72-92.

KORKMAZ, Oya (2012). "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği", **Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi**, Cilt: XIV, Sayı: II, s. 209-226.

MEB (2006). **Girişimcilik**, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB Komisyonu, Editör: ÖZDEVECİOĞLU, Mahmut (2012). **Girişimcilik Ders Kitabı**, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 3. Baskı.

NAKTİYOK, Atılhan (2004). **İç Girişimcilik**, İstanbul: Beta Yayınları.

NEGİZ, Nilüfer, ÖZDAŞLI, K, ÖZKUL, G ve ALPARSLAN, A M (2009). "Girişimcilik Özellikleri ve Tipleri Açısından Cinsiyet Farklılıkları: SDÜ-İİBF Araştırması", **Uluslararası Disiplinlerarası Kadın Çalışmaları Kongresi Bildiri Kitabı**, 05-07 Mart, Sakarya Üniversitesi, s. 241-251.

SEVİNÇ, Bilal (2011). "Survey Araştırması Yöntemi", içinde, **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, Editör: Kaan Böke, İstanbul: Alfa Yayınları.

TAYSI, Kemal, CANBAZ, S (2014). "Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini Ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", **Electronic Journal of Vocational Colleges/Elektronik Meslek Yüksekokulları Dergisi**, Cilt: 4, Sayı: 1, s. 59-67.

ULUYOL, Osman (2013). "Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Örneği", **Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Yıl: 6, Sayı: 15, s. 349-372.

YILMAZ, Ercan, SÜNBÜL, A M (2009). "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi", **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 21, Sayı: 2, s. 195-203.